

Trump, toll og sjømat – uke 9

Sjømatrådets siste tollstatus kommer i kjølvannet av forrige ukes høyesterettsdom.

USAs høyesterett avsa fredag 20. februar [dommen](#) som erklærer presidentens tollsatser som ulovlige. Med 6 mot 3 stemmer slo retten fast at **International Emergency Economic Powers Act (IEEPA)** ikke ga presidenten myndighet til å innføre tollsatser med bruk av dette hjemmelsgrunnlaget. Domstolen presiserte at myndigheten til å fastsette toll i utgangspunktet ligger hos Kongressen. Samme dag publiserte det hvite hus en [presidentordre](#) som formelt avviklet tollsatsene.

- CBP publiserte 22. Februar en [veiledning](#) som eksplisitt sier at IEEPA (de «gjensidige» tollsatsene) satsene avvikles **24 februar** (12:00 a.m. EST). Dette gjelder alle tollsatsene som tilknyttet IEEPA som eksempelvis «fentanyl-tollen» til Kina, og spesifikke presidentordrer rettet mot Brasil og Russland.
- Kort tid etter dommen annonserte Trump på plattformen **Truth Social**, etterfulgt av en pressemelding fra [USTR](#), om at det vil innføres en midlertidig toll på 10 prosent på alle handelspartnere med *Section 122 of the Trade Act of 1974* som oppgitt hjemmel.
- 10 prosent ble raskt justert til **15 prosent** via en [ny uttalelse](#) fra presidenten. Hjemmelen som er benyttet tillater at presidenten setter disse tollsatsene i **150** dager før tiltaket må vurderes av kongressen og stemmes frem om det skal bestå.
- Det vil si at den [formelle](#) satsen i proklamasjonen er **10 prosent**, mens økningen er varslet til å kunne bli **15 prosent**.
- Det mest kjente unntaket så langt er allerede eksisterende USMCA-avtalen, som gjør at Mexico og Canada fremdeles har **0 prosent** toll.

Det forventes ikke at tiltaket vil bestå etter at 150 dager er gått, men presidenten og USTR har uttalt at de vil gjennomføre undersøkelser av handelspartnere under **Section 301**, som er kravet for å kunne innføre tollsatser med denne hjemmelen. Dette kan likevel skape rom for nye forhandlinger, endringer og ytterligere uforutsigbarhet.

Samtidig er det verdt å merke seg at alle tiltak som ikke var hjemlet i IEEPA består slik de er i dag. Dette inkluderer blant annet tollsatsene på Kina under Section 301, samt produktspesifikke tollsatser for stål og aluminium, farmasøytiske produkter, bil og bildeler», for å nevne noen eksempler.

Ny proklamasjon etablerer 150-dagers importtillegg fra 28. februar

Det hvite hus publiserte 20. februar 2026 en såkalt [presidentproklamasjon](#) som henviser til en ny midlertidig tollsats på **10 prosent** på varer importert til USA under *Section 122* i *Trade Act of 1974*. Proklamasjonen åpner for en sats på opptil **15 prosent**, og det forventes at nivået vil bli justert opp i lys av presidentens uttalelser. Den formelle satsen i dokumentet er imidlertid fortsatt 10 prosent.

Ytterligere presiseringer forventes når **Customs and Border Protection (CBP)** publiserer ny veiledning knyttet til endringene. Tollregimet vil tre i kraft for varer som er under transport fra **24. Februar**, og være gyldig til **24. juli 2026**.

Unntak i proklamasjonen

Proklamasjonen angir at det nye midlertidige tollregimet gjelder for varer som er fortollet inn etter **28. februar**. Samtidig etableres et unntak for varer under transport før **24. februar**, dersom varene kan innfortolles innen fristen 28. februar. I punkt 15 i proklamasjonen fremgår følgende unntak:

«...er varer som (i) ble lastet om bord på et fartøy ved lastehavnen og var under transport på siste transportetappe før innførsel til USA før kl. 12:01 (EST) den 24. februar 2026; og (ii) som fortolles til fri omsetning, eller tas ut fra tollager til fri omsetning, før kl. 12:01 (EST) den 28. februar.»

I praksis betyr dette kun at de «gjensidige» tollsatsene gjelder frem til da, før de «nye» tariffene på 15 prosent for alle handelspartnere tar over. For Norge sin del blir det uansett samme tollsats.

Videre henvises det til flere unntak fra tollsatsene som nå skal etableres via *Section 122*, blant annet:

- **Mexico og Canada:** Videreføring av tidligere unntak for varer i omfanget til USMCA, derav også sjømat.
- **Energi, kritiske mineraler, naturressurser og innsatsfaktorer** som USA ikke produserer nok av selv, inkludert gjødsel.
- **Utvalgte landbruks- og matvarer**, samt legemidler og enkelte teknologiprodukter.
- **Transport- og industrivarer**, som kjøretøy, enkelte bildeler og luftfartsprodukter.
- **Varer som allerede er underlagt andre handelstiltak**, særlig *Section 232*-restriksjoner.

Unntakene finnes i proklamasjonens [annex 1](#) og [annex 2](#).

Flere detaljer fortsatt uklare

CBP [opplyser](#) at etaten jobber med operasjonelle avklaringer. Ifølge etaten vil ytterligere veiledning bli publisert gjennom CSMS-varsler og eventuelle kunngjøringer i Federal Register

Flere sentrale spørsmål står fortsatt åpne. Det gjelder blant annet om allerede betalte avgifter vil bli refundert, og hvordan nye midlertidige tiltak vil samspille med eksisterende Section 301- og Section 232-tiltak. Basert på hvordan tollsatsene til USA har fungert kan en anta at Section 122-tariffene også vil «stacke» med tidligere satte tiltak.

Dommen i Høyesterett sier ingenting om saksøkernes krav til refusjon, eller hvordan refusjon eventuelt skal tilbakebetales. Nye rettsrunder er sannsynligvis nødvendig før disse spørsmålene vil bli avklart.

- Et annet punkt er hva som skjer med allerede etablerte avtaler der IEEPA-tollen var grunnlaget for forhandlingene. Her vil det sannsynligvis være opp til avtalenes ordlyd og form. Vi registrerer samtidig at flere analytikere og eksperter har uttalt at USA neppe vil gå tilbake på signerte avtaler.
- Hva detaljene blir er vanskelig å si per nå, men med pågående undersøkelser utover våren kan usikkerheten fortsette, og nye endringer som påvirker konkurransesituasjonen for sjømat kan komme. Høyesteretts avgjørelse må uansett kunne sies å gi handelspartnere til USA mer forhandlingsrom enn tidligere.

Sjømatrådet følger situasjonen tett og følger opp så snart ny og verifisert informasjon er tilgjengelig for oss. Blant annet ventes National Fisheries Institute å komme med en oppdatering fra amerikansk side natt til tirsdag.

Referanser:

Supreme Court of the United States. (2026, February 20). *Learning Resources, Inc. v. Trump*, No. 24–1287 (Slip opinion). https://www.supremecourt.gov/opinions/25pdf/24-1287_4gcj.pdf

Trump, D. J. (2026, February 20). Post on Truth Social. Truth Social. <https://truthsocial.com/@realDonaldTrump/posts/116109447886304328>

Office of the United States Trade Representative. (2026, February 20). Ambassador Greer issues statement on Supreme Court IEEPA decision. <https://ustr.gov/about/policy-offices/press-office/press-releases/2026/february/ambassador-greer-issues-statement-supreme-court-ieepa-decision>

U.S. Customs and Border Protection. (2026). CSMS #67823350 – Supreme Court judgment – IEEPA tariffs. <https://content.govdelivery.com/bulletins/gd/USDHSCBP-40ae6f6>

U.S. Customs and Border Protection. (2026, February 22). CSMS #67834313 – Ending collection of International Emergency Economic Powers Act duties. Cargo Systems Messaging Service. https://content.govdelivery.com/bulletins/gd/USDHSCBP-40b11c9?wgt_ref=USDHSCBP_WIDGET_2

The White House. (2026, February 20). Ending certain tariff actions. <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2026/02/ending-certain-tariff-actions/>

The White House. (2026, February 20). Imposing a temporary import surcharge to address fundamental international payments problems. <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2026/02/imposing-a-temporary-import-surcharge-to-address-fundamental-international-payments-problems/>